

РЕШЕНИЕ

№ 2306

гр. София, 18.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Г СЪСТАВ, в публично заседание на втори април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Албена Александрова

Членове: Нели С. Маринова
Биляна Симчева

при участието на секретаря СИМОНА Н. ИЛИЕВА
като разгледа докладваното от Нели С. Маринова Въззивно гражданско дело
№ 20231100510511 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 12536/14.07.2023 г., постановено по гр. д. № 48024/22 г. по описа на СРС, 79 състав, е отхвърлен предявения от ЗД „Б.И.“ АД срещу „Д.З.“ АД иск с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ за заплащане на сумата от 1906,28 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по застраховка „Автокаско“ за причинени вреди на товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, вследствие на настъпило на 13.08.2017 г. застрахователно събитие – пожар, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 02.09.2022 г. до окончателното плащане. С решението ЗД „Б.И.“ АД е осъдено да заплати на „Д.З.“ АД на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 100 лв., представляваща разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение.

Подадена е въззивна жалба от ЗД „Б.И.“ АД срещу решение № 12536/14.07.2023 г., постановено по гр. д. № 48024/22 г. по описа на СРС, 79 състав. Твърди, че обжалваното решение е неправилно. Счита, че от събраните по делото доказателства се установява по безспорен начин, че

причината за повреждането на автомобила е пожар във фургона на микробус, намиращ се непосредствено до автомобила. Поддържа, че за установяване на механизма на настъпване на щетите е от значение да бъде доказано наличието на пожар, а не – начина, по който той е възникнал. Счита, че дали технически неизправен автомобил е предизвикал пожара или неправилно съхранявани и самозапалили се въглища е от значение единствено за факта на пожара. Поддържа, че рискът при застраховка „Гражданска отговорност“ включва не само задължение за възстановяване на вредите, причинени от виновно и противоправно поведение на водача, но и произтекли от МПС като вещ по чл. 50 ЗЗД. Иска се от съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение като неправилно, и вместо него да постанови друго решение, с което да уважи иска. Претендира разноски. Прави възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК.

Въззиваемата страна – „Д.З.“ АД не е подала отговор на въззивната жалба в срока по чл. 263, ал. 1 ГПК. В писмени бележки изразява становище, че въззивната жалба следва да се остави без уважение като неоснователна. Поддържа, че ищецът не е доказал, че процесното застрахователно събитие /пожар на застраховано във въззиваемото дружество МПС/, вследствие на което се твърди, че са причинени вреди на процесното МПС, е настъпило именно вследствие на причина, дължаща се на вътрешните качества, свойства или недостатъци на застрахования във въззиваемото дружество автомобил като вещ, която да обуслови обективната отговорност на собственика по чл. 50 ЗЗД, и съответно функционално обусловената отговорност на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Счита, че процесното застрахователно събитие не попада в обхвата на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, тъй като не са причинени вреди на трето лице. Поддържа, че отговорното за настъпване на вредите дружество „Н.“ ЕООД /собственик на вещта – товарен автомобил „Рено Мастер“ с рег. № СВ **** АР/, от чиито вътрешни качества и свойства се твърди да са причинени вреди/, съвпада с увреденото лице – собственик на товарен автомобил „Рено Мастер“ с рег. № СВ **** АК, в полза на което ищцовото дружество е платило застрахователно обезщетение, а съгласно чл. 477, ал. 3 КЗ за трети лица по ал. 1 се смятат всички увредени лица с изключение на лицето, което отговаря за причинените вреди. Моли за потвърждаване на решението. Претендира

разноски.

Софийски градски съд, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ.

Ищецът ЗД „Б.И.“ АД твърди, че в срока на застрахователното покритие по договор за имуществена застраховка „Автокаско“ - на 13.08.2017 г. в гр. София, кв. „Орландовци“ на ул. „Моравча“ до № 6, е настъпило застрахователно събитие – пожар, при което са причинени вреди на застрахования при него паркиран в съседство товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК. Посочва, че ответното дружество „Д.З.“ АД е застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на самозапалилия се товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АР, собственост на „Н.“ ЕООД, от чийто фургон е тръгнал пожарът. Заявява, че според удостоверение от 15.08.2017 г., издадено от Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР, точната причина за пожара не е установена, но като предполагаема причина се сочи – самозапалване на въглища във фургона на микробуса. Твърди, че във връзка със застрахователното събитие при ищеца е била образувана щета № 1703023992, по която на собственика на увредения автомобил е било изплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Автокаско“ в размер на 1 891,28 лв. Посочва, че след изплащане на застрахователното обезщетение застрахователят е встъпил в правата на застрахования срещу прекия причинител на вредите – собственикът на вещта, отговарящ за причинени от нея вреди на трети лица. Твърди, че въпреки отправената регресна покана, ответното дружество не е изплатило на ищцовото дружество сумата в размер на 1 906,28 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по застраховка „Автокаско“ в размер на 1 891,28 лв. и ликвидационни разноски в размер на 15,00 лв. Иска се от съда да постанови решение, с което да осъди ответното дружество да плати на ищцовото дружество сумата в размер на 1 906,28 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по застраховка „Автокаско“ за причинени вреди на товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, вследствие на настъпило на 13.08.2017 г. застрахователно събитие – пожар, в

т. ч. и сторените ликвидационни разноси за определяне на щетата в размер на 15,00 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.09.2022 г. до окончателното плащане. Претендира разноси.

Ответникът – „Д.З.“ АД оспорва иска като неоснователен. Оспорва процесното застрахователно събитие да попада в обхвата на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, тъй като не са причинени вреди на трето лице. Поддържа, че отговорното за настъпване на вредите дружество „Н.“ ЕООД /собственик на вещта – товарен автомобил „Рено Мастер“ с рег. № СВ **** АР/, от чиито вътрешни качества и свойства се твърди да са причинени вреди/, съвпада с увреденото лице – собственик на товарен автомобил „Рено Мастер“ с рег. № СВ **** АК, в полза на което ищцовото дружество е платило застрахователно обезщетение. Твърди, че вредите са причинени при samozапалване на въглища, намиращи се във фургона на застрахования при него автомобил, поради което причинител на вредата се явява собственикът на въглищата, от чиито вътрешни свойства е възникнал пожарът. Поддържа, че няма основание за ангажиране на отговорността му в качеството му на застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ в случай, че вредите не са причинени при използване на застрахования автомобил не по обичайното му предназначение. Оспорва иска и по размер. Претендира разноси.

С определение от 31.10.2022 г. първоинстанционният съд на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е отделил като безспорни и ненуждаещи се от доказване по делото следните обстоятелства: че на 13.08.2017 г. в гр. София, кв. „Орландовци“, до ул. „Моравча“ до № 6, е настъпило застрахователно събитие – пожар с участието на товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, застрахован при ЗД „Б.И.“ АД по застраховка „Автокаско“, и товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АР, застрахован при „Д.З.“ АД по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите; че в изпълнение на договорното си задължение ищецът е заплатил на собственика на увредения автомобил сумата в размер на 1 891,28 лв., както и че е сторил ликвидационни разноси за определяне на щетата в размер на 15,00 лв.

За установяване на обстоятелствата, свързани с настъпването на процесното застрахователно събитие, по делото са събрани гласни

доказателствени средства чрез разпит на св. И.А.К..

От показанията на св. К., който работи като шофьор в „Н.“ ЕООД, се установява, че е научил за пожара, станал през нощта на 13.08.2017 г., на следващата сутрин от охраната на фабриката в кв. „Орландовци“. Заявява, че тогава е видял изгорелия бус. Посочва, че му е известно, че към 6 – 7 часа вечерта са били доставени дървени въглища в чували за ресторантите „Виктория“, които били поставени в буса, който бил хладилен. Заявява, че не знае дали влагата е предизвикала нещо, но към 4 – 5 часа сутринта въглищата се самозапалили. Посочва, че в близост е имало един „Опел“, чиято брандировка била изгоряла и на мехури. Заявява, че бусът е бил нов /на един месец/ и не е бил технически неизправен.

По делото е представено като доказателство и удостоверение с рег. № ОМ – 734/16.08.2017 г., издадено от Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, в което е посочено, че на 13.08.2017 г. в 06,36 ч. е получено съобщение за пожар, ликвидиран от СДПБЗН в микробус „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АР, на адрес: гр. София, ул. „Моравча“ № 6. В удостоверението е посочена като предполагаема причина за пожара „самозапалване на въглища във фургона на микробуса“, както и че от пожара са били засегнати „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, и „Опел Мовано“, с рег. № СА **** ХВ.

От неоспореното от страните заключение на САТЕ се установява, че щетите по товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, се намират в пряка причинно – следствена връзка със застрахователното събитие – пожар, настъпило на 13.08.2017 г. в гр. София. Установява се, че стойността, необходима за възстановяване на товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, изчислена на база средни пазарни цени, към датата на застрахователното събитие, е 2372,52 лв.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е допустима - подадена е в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от процесуално легитимирана страна срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта му – в

обжалваната част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършената служебна проверка въззивният съд констатира, че решението е валидно и допустимо.

Във връзка с доводите, изложени във въззивната жалба по отношение на правилността на решението, въззивният съд намира следното:

С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или срещу лицето, застраховало неговата гражданска отговорност, до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне /чл. 411, ал. 1, изр. 1 КЗ/.

За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти – че е сключен договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който да е настъпило застрахователно събитие /пожар/, за което ответникът, в качеството на застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“, носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение ищецът да е изплатил на застрахования застрахователно обезщетение в размер до действителните вреди.

Във въззивното производство не са спорни между страните следните обстоятелства: че на 13.08.2017 г. в гр. София, кв. „Орландовци“, до ул. „Моравча“ до № 6, е настъпило застрахователно събитие – пожар с участието на товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АК, застрахован при ЗД „Б.И.“ АД по застраховка „Автокаско“, и товарен автомобил „Рено Мастер“, с рег. № СВ **** АР, застрахован „Д.З.“ АД по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите; че в изпълнение на договорното си задължение ЗД „Б.И.“ АД е заплатил на собственика на увредения автомобил „Н.“ ЕООД сумата в размер на 1 891,28 лв., представляваща застрахователно обезщетение, както и че ищецът е сторил ликвидационни разноски за определяне на щетата в размер на 15,00 лв.

Спорните въпроси във въззивното производство са свързани с механизма и причините за настъпване на застрахователното събитие /пожар/.

Съгласно чл. 477, ал. 1 КЗ обект на застраховане по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените

от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата. В чл. 477, ал. 3 КЗ е посочено, че за трети лица по ал. 1 се смятат всички увредени лица с изключение на лицето, което отговаря за причинените вреди, както и всички правоимащи лица в резултат на неговата смърт.

Съгласно чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите покрива и отговорността на застрахования за причинени на трети лица вреди, вследствие на притежаването или използването на моторно превозно средство по време на движение или престой, произтекли и от моторното превозно средство като вещ по чл. 50 ЗЗД.

Отговорността по чл. 50 ЗЗД е за увреждане, което е последица от специфичните качества на дадена вещ, без връзка с действия или бездействия на лицата, които я ползват или под чийто надзор се намира вещта. Касае се безвиновна, гаранционно - обезпечителна отговорност, която настъпва при причинени вреди в резултат на свойства, качества или дефекти на самата вещ, а не на действия, свързани с нейната правилна експлоатация. Според т. 3 от ППВС № 4/1975 г. налице е отговорност по чл. 50 ЗЗД, когато при ползването на вещта не е допуснато нарушение на предписани или други общоприети правила. Когато при ползването на вещта е допуснато такова нарушение, отговорността е по чл. 45 ЗЗД, съответно по чл. 49 ЗЗД. В този смисъл, отговорността е налице и в случаите, когато не е известна причината за повредата на вещта, от която са произлезли вредите. За причинени от вещ вреди се носи отговорност и тогава, когато не е съществувала техническа възможност за пълното ѝ обезопасяване. Отговорността по чл. 50 ЗЗД не се обуславя от вината на отговарящите - собственик или лицето, осъществяващо надзор, а от връзката между вредите и свойствата на самата вещ, тъй като увреждането е резултат от вътрешните свойства на вещта. Собственикът, респ. покриващият гражданската му отговорност застраховател, може да се освободи от отговорност, само ако установи при условията на пълно главно доказване, че вредите са възникнали не от естеството и свойствата на вещта, а от противоправно поведение на пострадалия или на трето лице, или че е налице непреодолима сила - действие на външен фактор, извън свойствата на вещта, който да е бил непредвидим и непредотвратим. В този смисъл са Решение № 309/04.06.2014 г. по гр. д. № 1354/2012 г. по описа на ВКС, IV г.

о., [Определение № 39/23.01.2020 г.](#) по т. д. № 3147/2018 г. по описа на ВКС, II т. о. и други.

Фактическите твърдения, изложени в исковата молба, са, че съхраняването на дървени въглища във фургона на микробус „Рено Мастер“ с рег. № СВ **** АР, са довели до настъпването на застрахователното събитие /пожар/.

Настоящият съдебен състав намира, че от съвкупната преценка на ангажираните по делото писмени и гласни доказателства не се установява при условията на пълно и главно доказване механизма и причината за настъпване на застрахователното събитие. В представеното като доказателство по делото удостоверение с рег. № ОМ – 734/16.08.2017 г., издадено от Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, е посочено, че предполагаемата причина за пожара е „самозапалване на въглища във фургона на микробуса“. В частта, касаеща предполагаемата причина за настъпване на пожара, удостоверението от 16.08.2017 г. не се ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила по см. на чл. 179, ал. 1 ГПК, тъй като длъжностното лице, което го е съставило, не възпроизвежда пряко и непосредствено възприети от него факти и обстоятелства. Освен това, че в удостоверението е посочена само предполагаемата причина за настъпване на пожара, като други доказателства за установяването ѝ не са ангажирани по делото. От показанията на св. К. също не може да се направи категоричен извод за причината за настъпване на пожара, тъй като същият не е бил пряк очевидец на събитието, а възпроизвежда пред съда преразказаното му от трети лица, като заявява, че не знае дали влагата не е предизвикала нещо, но към 4 – 5 часа сутринта въглищата в буса се самозапалили.

Неоснователни са доводите на въззивника, че причината за настъпването на застрахователното събитие е ирелевантна, а от значение е единствено наличието на събитие – пожар. Това е така, тъй като елемент от фактическия състав на претенцията за ангажиране за отговорността на въззиваемото дружество – застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е доказването по делото при условията на пълно и главно доказване, че задължението му за възстановяване на вреди, причинени от застрахования, в качеството му на собственик на вещ, е именно за вреди, причинени на трети лица, от естеството и свойствата на вещта. В случая, въззивникът - ищец не е доказал, че процесното застрахователно събитие /пожар на застраховано във въззиваемото дружество МПС/,

вследствие на което се твърди, че са причинени вреди на процесното МПС, е настъпило именно вследствие на причина, дължаща се на вътрешните качества, свойства или недостатъци на застрахования във въззиваемото дружество автомобил като вещ, която да обусловя обективната отговорност на собственика по чл. 50 ЗЗД, и съответно функционално обусловената отговорност на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Предвид изложеното по – горе, искът с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ следва да се отхвърли като неоснователен.

Поради съвпадение между крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд решение № 12536/14.07.2023 г., постановено по гр. д. № 48024/22 г. по описа на СРС, 79 състав, следва да бъде потвърдено като правилно.

По разноските:

Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемото дружество сумата от 100 лв., представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение във въззивното производство.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 12536/14.07.2023 г., постановено по гр. д. № 48024/22 г. по описа на СРС, 79 състав.

ОСЪЖДА ЗД „Б.И.“ АД, ЕИК: ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, да заплати на „Д.З.“ АД, ЕИК: ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК сумата от 100 лв., представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение във въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____